

Van een radicale schoonheid

Sylvia Kristel kende ze alleen van horen zeggen, maar vandaag krijgt ze de prijs die haar naam draagt. Het vervult de 22-jarige Vlaamse actrice **Romy Louise Lauwers** met trots. 'Ik wil echt iets te zeggen hebben.'

THOMAS PEETERS

Ik heb veel liever dat de mensen kwaad weglopen tijdens een voorstelling dan dat ze helemaal niets voelen. Niets zo erg als onverschilligheid. Toch? In een café op het Antwerpse Zuid neemt Romy Louise Lauwers een slok van haar gemberthee. Driehonderd meter verderop, in de Monty, plaatsen de andere leden van haar theatergezelschap Kuiperskaai de laatste punten en komma's in hun nieuwe voorstelling '1095'. Er komt straks een theaterprogramator uit Parijs naar de première.

Wie er vanavond ook bij zijn, zijn haar ouders. De 22-jarige actrice is de dochter van een bekend kunstenaarskoppel: theatermaker Jan Lauwers en performer en choreografe Grace Ellen Barkey van het gerenommeerde theatergezelschap Needcompany. Haar vader is een product van de 'tachtigers', de Vlaamse toneelgeneratie die het internationaal theater in de jaren tachtig een nieuwe smooft gaf, samen met mensen als Jan Fabre, Jan Decortet of Anne Teresa De Keersmaeker.

En nu is zijn dochter Romy Louise de eerste Vlaamse laureate van de Sylvia Kristel Award. Een Nederlands filmfestival reikt die prijs, genoemd naar de Nederlandse actrice die softporno acceptabel maakte, elk jaar uit aan jong vrouwelijk acteertalent 'dat in het bezit is van een uitzonderlijke persoonlijkheid, die schoonheid combineert met allure, denkkracht en lichtvoetigheid en grensoverschrijdend te werk gaat.'

'Toen ze me belde, dacht ik: dit moet een vergissing zijn. Ik ging ervan uit dat ze iemand zochten om in de jury te zitten', zegt Lauwers. 'Eerlijk gezegd wist ik ook niet echt wie Sylvia Kristel was. Ik ben de sukkel die nooit iemand kent, zeker niet als het over acteurs gaat. Ik ken meer van beeldende kunst dan van film.'

Intussen is ze goed ingewerkt in het Kristel-universum. 'Ze was iemand die haar rusteloosheid durfde te omarmen. Dat vind ik geweldig aan vrouwen. Ze was ook oprecht trots op haar schoonheid. Van haar soort vrouwen gaat een verpletterende kracht uit. Durven mooi te zijn is iets waarover ik als actrice ook hard naadenk.'

'Kristel was zoveel meer dan haar Emmanuelle-verleden of haar stormachtige relatie met Hugo Claus. Ze omarmded ook andere kunstvormen, zoals literatuur en schilderkunst. Kunst en schoonheid waren voor haar noodzakelijke strijdwapens om de wereld te bekampen.' Die noodzaak van kunst herkent Lauwers ook bij zichzelf, en de collega's van haar toneelgezelschap. 'Zonder schoonheid en kunst zou dit een trieste wereld zijn. Ze helpen ons dé wereld en onze eigen kleine wereld - die in onze hoofden - te verwerken. Zonder zouden we enkel de feiten hebben en niet snappen hoe het verder moet. We zouden de hele tijd tegen een muur botsen.'

Duizenden kleuren

Lauwers was 13 toen ze voor het eerst meedeed in een jeugdvoorstelling. 'Het gebeurde voor ik erover kon nadenken. Ik wilde het zelf. Mijn broer, die ook in Kuiperskaai zit, heeft langer gerebeeld. (lacht) Maar hij ging uiteindelijk ook overstap. Onze ouders hebben ons nooit in die richting willen duwen. Hoewel ons huis vol kunstboeken lag, was kunst nooit echt een topic. Mijn ouders waren vaak op tournee. Als ze dan eens thuis waren, wilden ze dingen doen met hun kinderen die 'normale' ouders doen.'

'We gingen ook weinig naar hun voor-

© AURELIE GEURTS

Romy Louise Lauwers (22) is theater- en filmactrice. Ze is de dochter van de Vlaamse theatericonen Jan Lauwers en Grace Ellen Barkey. Met haar gezelschap Kuiperskaai maakt ze theaterstukken. Daarnaast doet ze film- en televisiewerk, waaronder 'My First Highway' (2017), 'Het leven is verrukkelijk' (2018) en 'Chaussee d'amour' (2016). Vandaag krijgt ze op het filmfestival Film by the Sea in Vlissingen de Sylvia Kristel Prijs, ter aanmoediging van jong vrouwelijk theater talent. Aan de prijs is 10.000 euro verbonden.

stellingen kijken. Gebeurde het toch, dan nam mijn vader een kusje mee, zodat ik kon slapen. 'Je móét niet kijken', zei hij dan. Ze waren heel chill over hun kunstenaarsleven. Daardoor werd het net spannend. Omdat ik het niet echt kende, werd ik nieuwsgierig. Als mijn moeder op tournee weer eens vanuit een theaterloge belde, begon ik me op den duur af te vragen: wat dóén die mensen nu eigenlijk?'

Na haar eerste voorstelling bleef Lauwers acteren in het jeugdtheater, gecombineerd met haar kunsthumaniora in Brussel. Ze wilde danseres worden. 'Maar daar heb ik de hersens niet voor. Dansen, dat is totale topsport. Keihard trainen. Daar heb ik de rusteloos en nieuwsgierig voor. Als ik op een filmset sta, heb ik alweer zin om theater te maken. Als ik op

de theaterscène sta, wil ik beeldende kunst maken. Ik kan en wil niet kiezen.'

Dat laatste blijkt ook uit haar curriculum. Ze speelde al in twee films en één tv-serie en maakte vijf theatervoorstellingen met Kuiperskaai. In haar jonge hoofd zijn film en toneel twee verschillende dingen. Als ze in een film speelt, vertrekt ze vanuit emoties. 'In theater denk ik vanuit een beeld. Hoe kan ik met een tekst evenveel vertellen als Bruegel met zijn schilderijen? Hoe kan ik die duizenden kleuren via woorden mijn lichaam binnentrekken? Film gaat voor mij over een verhaal vertellen via werkelijke emoties. Film is realistisch spelen.'

Theater is net iets spannender, vindt ze. 'Ik ben het type speler dat echt iets te zeggen wil hebben. In theater heb je als speler

meestal het laatste woord, terwijl je op een film- of televisieset ten dienste van de regisseur staat. Althans, dat is mijn ervaring. Maar ik ben nog vrij nieuw in film. Ik zou doodgraag eens een film maken met Kuiperskaai.'

De vaste kern van Kuiperskaai bestaat behalve uit Romy Louise en haar broer Victor uit haar vriend en zijn vriendin. Een actrice, een schrijver, een schilder en een theaterregisseur. Twee kunstenaarskoppels, ook. Opnieuw: de appel valt niet ver van de boom. De jonge theaterleeuwen ontlenen de naam van hun collectief aan de gelijknamige straat op de Krook in Gent, de plek waar beide stellen vier jaar een oud industrieel pand betrokken. 'We studeerden allemaal in Gent. Enfin, iedereen behalve ik. Ik ben na twee dagen gestopt. Onze eerste voorstellingen zijn daar gemaakt. We sliepen in de woonkamer in twee legertenten, op een matras. In het midden repeteerden we. Hadden we het gevoel dat onze voorstelling klaar was, dan zetten we stoeljes in onze living en nodigden we onze ouders en vrienden uit.'

Mijn ouders waren heel chill over hun kunstenaarsleven. Daardoor werd het net spannend.

Romy Louise Lauwers

Op haar 18de leefde ze dus in een commune? 'Rustig, hè. Het was simpel: we hadden geen geld en wilden dolgraag spelen. Er waren geen subsidies. Pas deze week hebben we die voor het eerst gekregen. Niet veel, maar we trekken onze plan. Ik speel in films, mijn vriend verkoopt af en toe een schilderij. Intussen wonen we allemaal in Brussel, op twee straten van elkaar. (lacht) Een burgerlijk bestaan, met een tafel, een voordeur en een bed op poten.'

Ze repeteren in het open atelier van Needcompany, het gezelschap van haar ouders, in een oude tabaksfabriek in Molenbeek. Zijn vader en moeder strenge critici? 'Mama kan streng zijn, papa veel minder. Hij is vooral ontzettend trots op Kuiperskaai.'

Niet voor doetjes

's Avonds op de première van '1095'. Niemand is kwaad de zaal uitgelopen. Integendeel, de bende van Romy Louise Lauwers krijgt een lange staande ovatie. '1095' is nochtans niet voor doetjes. Haar broer schreef de tekst over een jonge monnik die Vlaanderen ontvlucht in de middeleeuwen en naar Cordoba reist. Het resultaat is bijna twee uur radicaal en intense theater, somber en absurd. Er wordt getierd, gezongen, gevreeën en overgegeven. De vijf jonge acteurs kleden zichzelf volledig uit, letterlijk en figuurlijk.

Het goedlachse en lieve meisje van vanmiddag is getransformeerd in een gulzige wolvin die zich compromisloos in het strijdgevoel mengt. Schoonheid combineert met lichtvoetigheid en grensoverschrijdend gedrag, zoals de jury van de Sylvia Kristel Prijs in haar aanbevelingsbrief schrijft. In de coulissen staat moeder Grace te glimmen. 'Dit konden wij niet op hun leeftijd', zegt de actrice met dezelfde twinkeling in de ogen als haar dochter.

'1095' van Kuiperskaai is op tournee. www.facebook.com/kuiperskaai

De Tijd 16/09/2017, bladzijden 54 & 55

All rights reserved. Gebruik and reproductie enkel mits toelating van de uitgever via De Tijd

